

WYDAWNICTWA WILEŃSKIEGO
TOWARZYSTWA FILOZOFICZNEGO
T O M 1

TADEUSZ CZEŻOWSKI

JAK POWSTAŁO
ZAGADNIENIE PRZYCZYNOWOŚCI

ZARYS JEGO ROZWOJU W FILOZOFII STAROŻYTNEJ

**Kolekcja
Emila Kornasia**

W I L N O, 1933

NAKŁADEM WILEŃSKIEGO TOWARZYSTWA FILOZOFICZNEGO
SKŁAD GŁÓWNY
KASA IMIENIA MIANOWSKIEGO — INSTYTUT POPIERANIA NAUKI
WARSZAWA, PALAC STASZICA

T R E Ś Ć.

Str.

Wstęp	5
-----------------	---

Rozdział I. OD TALESA DO DEMOKRYTA.

1. Starsi fizycy jońscy. Tales, Anaximander, Anaximenes (w. VI)	11
2. Heraklit, Parmenides (początek w. V)	13
3. Młodszy fizycy, atomiści (w. V)	15
4. Koniec okresu. Zenon z Elei i Gorgjasz (koniec w. V)	20

Rozdział II. PLATON I ARYSTOTELES.

A. PLATON.

1. Źródła filozofji Platona. Sofiści i Sokrates	22
2. Źródła filozofji Platona d. c. Kratylos	25
3. Źródła filozofji Platona d. c. Pitagorejczycy	27
4. Stosunek między idejami a światem zmysłowym	28
5. Materja jako współprzyczyna zjawisk	31
6. Zasada determinizmu	32

B. ARYSTOTELES.

1. Platon i Arystoteles	33
2. Cztery rodzaje przyczyn	34
3. Substancja	35
4. Materja pierwsza i czysta forma	37
5. Zasada determinizmu. Przeciwstawienie przyczyn	39

Rozdział III. STOICYZM, EPIKUREIZM, SCEPTYCYZM.

1. Nowe systemy filozoficzne oraz stosunek ich do poprzedników	44
2. Stoicyzm	46
3. Epikureizm	48
4. Zagadnienie wolności woli	52
5. Stoickie i epikurejskie pojęcie przyczyny	59
6. Sceptyczna analiza przyczynowości	61
7. Zakończenie	64